

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **Punktum, spol. s r.o.**, se sídlem Otická 758/19, Opava, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj** se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, ve věci nezákonného zásahu – sdělení úředních osob,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal ochrany před nezákonnými zásahy žalovaného spočívajícími v tom, že žalovaný odmítl sdělit žalobci úřední osoby na základě žalobcových žádostí ze dne 30.10.2012 a ze dne 22.11.2012.

K prvnímu zásahu žalobce uvedl, že požádal Finanční úřad v Opavě (jehož působnost přešla s účinností od 1.1.2013 na Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj – dále jen žalovaný) o sdělení úředních osob, které se podílely na tvorbě postupu, na základě něhož správce daně odmítl přijímat dokumenty ve formátu .PDF podané datovou schránkou. Tuto informaci požadoval proto, aby mohl sdělit správci daně jméno osoby, vůči níž namítl obecně podjatost. Ke druhému zásahu uvedl, že jeho žádost obsahovala takřka doslovný text § 12 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen daňový řád), na což mu žalovaný sdělil, že žádost je příliš obecná. Důsledky zásahů jsou podle žalobce mnohé – namátkou ten, že žalovaný prohlásil za neúčinné podání žalobce, v němž obecně vznesl námitku podjatosti.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že zásah podle žalobce spočíval v omisivním jednání správce daně, tudíž by měl být přezkoumáván v rámci žaloby proti nečinnosti a navrhl proto odmítnutí žaloby. Dále žalovaný nesouhlasil s alternativní formulací petitu žalobcem, když podle žalovaného je nutno jednoznačně tvrdit, zda zásah dosud trvá či nikoliv. Žalovaný navrhl případně zamítnutí žaloby, když postup správce daně byl zákonný. Informace podle § 12 odst. 4 daňového řádu se musí vždy vztahovat jen ke konkrétnímu daňovému řízení. V konkrétních situacích byly žalobci příslušné informace poskytnuty.

Použití žaloby na ochranu proti nečinnosti nepřichází v dané věci v úvahu, neboť se žalobce nedomáhá vydání žádného rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. K „nečinnostnímu zásahu“ soud poukazuje na judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, především na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 16.11.2010 č.j. 7 Aps 3/2008-98.

K alternativnosti petitu je třeba poukázat na rozsudek NSS ze dne 28.5.2014 č.j. 1 Afs 60/2014-48 : *Žalobce může již v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 s. ř. s.) navrhnout eventuální petit: primárně se bude domáhat zákazu pokračování v porušování konkrétního žalobcova práva nebo příkazu obnovit stav před zásahem a eventuálně (pokud zásah v mezidobí skončí) bude požadovat určení, že zásah byl nezákonný.*

K prvnímu zásahu soud zjistil, že žalobce byl ve věci DPH za 2. čtvrtletí 2012 vyzván k odstranění vady podání, s tím nesouhlasil a v podání doručeném žalovanému dne 30.10.2012 uvedl, že za obstrukcemi podle něj nestojí ten, kdo bude nejspíš označen za jmenovanou úřední osobu, tedy p. Š., nýbrž je velmi pravděpodobné, že uvedené postupy vymyslel a nařídil někdo výše, v nadřazeném služebním postavení. Žalobce žádal, aby mu byly z jeho spisu vyhotoveny kopie úředních záznamů, ze kterých bude patrné, kdo k těmto postupům instruoval p. Š. Žalovaný v odpovědi ze dne 19.12.2012 sdělil žalobci, že takové úřední záznamy se v žalobcově daňovém spise nenacházejí. K tomu, kdo vymyslel a nařídil postup při podání učiněném formou datové zprávy ve formátu .PDF sdělil, že postup je dán ust. § 74 daňového řádu, úřední osoba postupovala v souladu s § 5 daňového řádu. Formát .XML je stanoven pokynem D-349. Zmiňovanou námitku podjatosti žalobce formuloval v podání ze dne 20.9.2012 (patrně za to nemůže p. Š., která výzvu připravila, ani Ing. W., která ji podepsala, to jsou jen výkonné články, které musejí uvedenou hloupost realizovat v rámci služební podřízenosti). Z žalobcova podání z 10.1.2013 vyplývá, že dne 9.1.2013 nahlížel u žalovaného do spisů a z předloženého úředního záznamu zjistil, že jedinou úřední osobou v jeho věci ohledně DPH je M.Š.

Ke druhému zásahu soud zjistil, že podáním ze dne 22.11.2012 žalobce požádal žalovaného „ve smyslu ust. §12 odst. 4 DŘ o sdělení, kdo je v naší věci úřední osobou (tedy jméno, příjmení, služební označení a organizační zařazení, číslo služebního průkazu) a v jakém rozsahu (tedy k jakým řízením, postupům a úkonům). Rovněž žádám, aby nám byly shodné informace sděleny bezodkladně po té, co dojde k jejich jakékoli změně, včetně rozšíření nebo zúžení okruhu úředních osob.“. Podání je nadepsáno „Žádost o sdělení informací“ a nevztahuje se k žádnému konkrétnímu žalobcovu řízení (není označeno konkrétním předmětem daně ani neodkazuje na určité jednací číslo). Žalovaný sdělil žalobci 19.12.2012, že úřední osoba ve smyslu § 12 daňového řádu je definována svým vztahem ke konkrétnímu úřednímu postupu, a proto není objektivně možné vyhovět žalobcově obecné žádosti. Dále odkázal na seznam zaměstnanců žalovaného.

Podle § 12 odst. 1 daňového řádu, správce daně vykonává svou pravomoc prostřednictvím úředních osob.

Podle § 12 odst. 2 daňového řádu, úřední osobou je zaměstnanec, který se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správce daně, nebo osoba oprávněná k výkonu pravomoci správce daně zákonem nebo na základě zákona.

Podle § 12 odst. 3 daňového řádu, úřední osoba prokazuje svoje oprávnění k úkonům při správě daní služebním průkazem, pokud tak stanoví zákon, popřípadě jiným způsobem.

Podle § 12 odst. 4 daňového řádu, o tom, kdo je v dané věci úřední osobou, se provede úřední záznam a správce daně o tom osobu zúčastněnou na správě daní na požádání informuje. Úřední osoba na požádání osoby zúčastněné na správě daní sdělí své jméno, příjmení, služební nebo obdobné označení, a ve kterém organizačním útvaru správce daně je zařazena.

Z výše uvedeného vyplývá (srov. „bezprostředně podílí“, „v dané věci“), že úřední osobou je konkrétní pracovník pro konkrétní řízení konkrétního daňového subjektu, proto žalovaný postupoval správně a v souladu s § 12 daňového řádu, když nevyhověl žalobcově zcela obecně formulované žádosti ze dne 22.11.2012 (druhý tvrzený zásah).

O tom, že úřední osobou ve věci řízení ohledně DPH za 2. čtvrtletí 2012, vedeného s žalobcem, je M. Š., byl žalobce informován (nejpozději) 9.1.2013. To ale vůbec nebylo předmětem žalobcovy žádosti ze dne 30.10.2012 – tou se žalobce domáhal sdělení, kdo (nadřízený) instruoval tuto úřední osobu k určitému postupu. V takové žádosti však pojmově nejde o zjištění příslušné úřední osoby ve smyslu § 12 daňového řádu, neboť zde chybí bezprostřední podíl této osoby na výkonu pravomoci správce daně vůči žalobci. Žalovaný proto svou odpovědí neporušil § 12 daňového řádu, když žádost nesměřovala ke zjištění příslušné úřední osoby (prvý tvrzený zásah).

Podle § 82 s.ř.s., každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Jak vyplývá z dlouhodobé a konstantní judikatury NSS, žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může být úspěšná pouze při kumulativním splnění všech podmínek uvedených v § 82 s.ř.s (srov. např. rozhodnutí NSS ze dne 16.12.2008 č.j. 8 Aps 6/2007-247).

V případě prvního tvrzeného zásahu nebyla splněna podmínka nezákonnosti, v případě druhého tvrzeného zásahu nebyla splněna podmínka nezákonnosti a též podmínka přímého zkrácení práv žalobce, když žádnou takovou konkrétní skutečnost žalobce netvrdil.

Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že ani v jednom z tvrzených případů nebyly splněny podmínky § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), proto žalobu zamítl v souladu s § 87 odst.3 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 18. prosince 2014

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu